

**Handläggare**  
Emil Steen  
08-508 350 42**Till**  
Trafiknämnden  
2026-05-21

## Övergång från samlingskartan till ledningskollen

### Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag att avveckla IT-systemet Tryggis och produkten Samlingskartan och hemställer till kommunfullmäktige att fatta beslut i enlighet med förslaget.
2. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag att ansluta Stockholm stad till den nationella tjänsten Ledningskollen och hemställer till kommunfullmäktige att fatta beslut i enlighet med förslaget.
3. Trafiknämnden godkänner kontorets förslag att trafikkontoret behåller en samordnande roll för ledningsinformation för berörda förvaltningar och bolag och hemställer till kommunfullmäktige att fatta beslut i enlighet med förslaget.

Gunilla Glantz  
FörvaltningschefAnna Green  
Avdelningschef**Trafikkontoret**  
TillståndFleminggatan 4  
Box 8311  
104 20 Stockholm  
Telefon 08-508 26 169  
Växel 08-508 27 200  
rasmus.huzelius@stockholm.se  
trafikkontoret@stockholm.se  
Org nr 212000-0142  
start.stockholmValentina Mujkic  
Enhetschef

## Sammanfattning

Trafikkontoret har genomfört en utredning avseende möjligheterna att genomföra en övergång från den nuvarande tjänsten Samlingskartan till den nationella tjänsten Ledningskollen.

Den nuvarande lösningen där ledningsdata lagras i en gemensam databas, uppfyller inte de skärpta kraven enligt cybersäkerhetslagen och innebär betydande säkerhetsrisker.

Ledningskollen bygger på en decentraliserad modell där varje ledningsägare ansvarar för och lagrar sin egen data. Detta minskar risken för obehörig åtkomst till samlad ledningsinformation och stärker den övergripande säkerheten i hanteringen. Det skapar även tydligare ansvarsförhållanden i händelse av en incident, till exempel om en ledning oavsiktligen grävs av.

Trafikkontoret föreslår därför att den nuvarande tjänsten Samlingskartan och tillhörande IT-system avvecklas och ersätts med den nationella tjänsten Ledningskollen.

## Bakgrund

En ökad digitalisering i samhället och förändrat säkerhetsläge i världen har medfört nya krav på tillgång till och hantering av information. Trafikkontoret behöver därför utvärdera och modernisera system och arbetssätt.

Mot bakgrund av detta har en utredning genomförts avseende möjligheterna med en övergång från den befintliga tjänsten "Samlingskartan" och tillhörande IT-system "TRYGGIS", till den nationella tjänsten "Ledningskollen".

## Samlingskartan och tryggis

*Samlingskartan* är en tjänst som Stockholms stad har erbjudit sedan 1970-talet. Den ger en översikt över ledningar och andra underjordiska anordningar i stadens allmänna mark inom ett beställt område. Informationen baseras på inrapportering från de flesta aktiva ledningsägare i Stockholm.

*TRYGGIS* är det IT-system som trafikkontoret använder för att sammanställa och lagra data från inrapporterande ledningsägare. Utifrån denna data produceras sedan de samlingskartor som tjänsten erbjuder.

Till TRYGGIS finns även en *WMS-tjänst*, en webbaserad karttjänst, som ger en titthålsfunktion mot databasen för användare inom staden. Denna funktion är främst avsedd för akuta grävarbeten, till exempel vid vatten- eller gasläckor, där det skulle ta för lång tid att beställa en samlingskarta.

En samlingskarta beställs inför grävarbeten för att undvika att skada underjordiska ledningar och anordningar. Det är krav att ha en samlingskarta för att få tillstånd att gräva i stadens mark. Den används även som projekteringsunderlag i planeringssyfte.

Den information som levereras genom Samlingskartan och internt i titthålsfunktionen samlas främst in via de markavtal som Stockholms stad har tecknat med större ledningsägare. Avtalen reglerar samarbetet och säkerställer att ledningsägare levererar lägesdata för ledningar som placeras i stadens mark. I de fall det har varit möjligt har system skapats för att automatiskt skicka och föra in ny eller uppdaterad data i TRYGGIS. Där detta saknas, eller när systemen är ur funktion, behöver ledningsägarna manuellt skicka in uppdateringar av sitt underlag. Underlaget läggs sedan in i TRYGGIS av handläggare på Samlingskartan.

Samlingskartan levererar cirka 4000 samlingskartor per år. Normal handläggningstid är 5-10 arbetsdagar, med möjlighet till expresshantering på 1-3 arbetsdagar mot en extra avgift.

### Ledningskollen

Innan Ledningskollen lanserades så var det enbart Stockholms stad som via Samlingskartan hade en etablerad lösning för att få anvisningar och information om ledningsnät. Detta innebar att frågare i resten av landet behövde söka upp och individuellt kontakta alla potentiella ledningsägare för varje fall. Allt eftersom komplexiteten och omfattningen av den underjordiska infrastrukturen växte, så ökade behovet av en samordnad lösning.

Ledningskollen är en nationell webbaserad tjänst som underlättar samordning och informationsutbyte om ledningsinfrastruktur i Sverige. Tjänsten började utvecklas 2007 och har från 2010 varit tillgänglig i hela landet. Dess huvudsakliga syfte är att minska grävskador på underjordiska ledningar och anläggningar.

Tjänsten möjliggör för frågare, till exempel schaktentreprenörer, kommuner, myndigheter och privatpersoner, att snabbt få information om var ledningar är placerade. Tjänsten drivs av Post-

och telestyrelsen (PTS) i samverkan med flera infrastrukturägare och branschaktörer. Registrering och hantering av ärenden i Ledningskollen är kostnadsfri och finansieras med offentliga medel.

Till skillnad från Samlingskartan har Ledningskollen ingen egen databas med ledningsunderlag. Den fungerar istället som en plattform för att matcha frågare och ledningsägare med varandra. Systemet vidarebefordrar förfrågningar till de ledningsägare vars infrastruktur berörs och ledningsägarna skickar sina svar direkt till frågaren.

Förfrågningar via Ledningskollen är den mest utbredda metoden för att erhålla ledningsinformation i Sverige idag. Tjänsten används för ledningsanvisning i samtliga kommuner förutom Stockholms stad.

Årligen hanteras över 200 000 förfrågningar via Ledningskollen, där cirka 98 % besvaras inom en vecka, med en maximal svarstid på 10 arbetsdagar. Flera ledningsägare har dock utvecklat automatiserade processer för att effektivt besvara förfrågningar. Beroende på graden av automatisering kan ärenden besvaras från inom några minuter till några dagar, ofta inom 24 timmar.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom Trafikkontoret, med stöd av en extern utredare. Utredningen har innefattat en datainsamling och dialog med flera intressenter, inklusive enkätundersökningar, intervjuer och workshops med nyckelpersoner från Trafikkontoret samt andra relevanta externa och interna aktörer inom Stockholms stad.

Beredningen har även involverat en omvärldsanalys, där exempel från andra kommuner och leverantörer av systemstöd har studerats. Detta i syfte att inhämta bästa möjliga lösningar och identifiera potentiella risker och behov.

Berörda förvaltningar och bolag, såsom Stadsbyggnadskontoret, Exploateringskontoret och Stockholm Vatten och Avfall, har deltagit i arbetet. Detta genom t.ex. workshops och dialogmöten. Samråd har genomförts med stadsledningskontorets juridiska avdelning.

Ledningsägare har varit involverade i processen genom workshops, dialogmöten och andra insatser från oktober 2024 och framåt. Utöver detta har gemensam dialog förts löpande vid de så kallade

ledningsägarforumen, som Trafikkontoret anordnar för att samordna samarbetet kring hantering av ledningsnätsinformation inom staden.

### **Analys och konsekvenser**

Av den utredning som tagits fram av Trafikkontoret framkommer att det finns brister och risker i den nuvarande tjänsten Samlingskartan och IT-lösningen TRYGGIS.

Den nuvarande lösningen TRYGGIS, där ledningsdata lagras i en gemensam databas, uppfyller inte de skärpta kraven enligt cybersäkerhetslagen och innebär betydande säkerhetsrisker – inklusive risken för dataintrång.

Även om kontoret vidtar åtgärder för att säkra data i enlighet med gällande lagstiftning bedöms det att den nuvarande lösningen inte är juridiskt och tekniskt hållbar på sikt.

Det har under en längre tid förekommit svårigheter med att säkerställa kvaliteten i den data som finns i TRYGGIS. Tekniska problem med dataöverföring har vid flera tillfällen orsakat avbrott i tillgången till ledningsinformation från vissa ledningsdragande bolag, ibland under flera månader.

Utöver detta har det identifierats att informationen som lämnas av ledningsägare inte alltid är korrekt. Trafikkontoret saknar möjlighet att utföra systematiska kontroller då det faller utanför kontorets ansvarsområde. Detta förhållningssätt innebär att kontoret i praktiken vidareförmedlar information utan att ha full kontroll över dess innehåll. Om staden lämnar ut felaktig information kan den därmed komma att bli skadeståndsskyldig gentemot tredje part om denna lider ekonomiskt skada på grund av den felaktiga informationen – detta trots att staden inte är upphovet till informationen.

### **Risker och åtgärder**

En risk med övergången till Ledningskollen är att den sammanställningsfunktion som Samlingskartan tidigare erbjudit försvinner. Det innebär att varje förvaltning framöver själva behöver sammanställa sitt ledningsunderlag, vilket kan upplevas som en ökad administrativ börda. För att hantera detta har smidiga arbetssätt tagits fram och demonstrerats för berörda förvaltningar, vilket bidrar till en smidigare övergång.

En annan risk är att alla ledningsägare inte hinner implementera automatiserade svarsfunktioner innan övergången, vilket kan försvåra hanteringen vid akuta grävsituationer där snabba svar är avgörande. Majoriteten av ledningsägarna ligger i fas med sin implementering, och projektet kommer fortsätta följa upp

progressen löpande för att säkerställa att så många som möjligt är redo inför övergången till Ledningskollen.

### Övergång till ledningskollen

Baserat på de slutsatser som framförts ovan föreslås att samlingskartan avvecklas. Det innebär att aktörer som tidigare använt samlingskartan istället begär ledningsanvisningar via Ledningskollen. Likaså skulle de tillståndsprocesser som idag involverar samlingskartan istället nyttja underlag via Ledningskollen. TRYGGIS-systemet med tillhörande WMS-tjänst föreslås också avvecklas.

Ledningskollen bygger på en decentraliserad modell där varje ledningsägare ansvarar för och lagrar sin egen data. Detta minskar risken för obehörig åtkomst till samlad ledningsinformation och stärker den övergripande säkerheten i hanteringen. Det skapar även tydligare ansvarsförhållanden i händelse av en incident, till exempel om en ledning oavsiktligen grävs av.

En övergång till Ledningskollen skulle innebära att hanteringen av ledningsanvisningar och ledningsinformation blir mer enhetligt med hur det ser ut i övriga kommuner. Detta minskar risken för otydligheter när arbeten sker över kommungränsen samt för entreprenörer som inte är vana att arbeta inom Stockholms stad.

Samlingskartan och dess tillhörande tekniska system underhålls och utvecklas av staden. Vid en övergång till Ledningskollen kan staden, såväl som de aktörer som idag beställer samlingskartor, utnyttja de marknadsutvecklade lösningarna som tagits fram och utvecklas runt om i landet. Framtida lösningar kan även i större grad anpassas efter respektive organisations behov.

### Trafikkontorets roll

Trafikkontoret kommer även efter övergången till Ledningskollen att fortsätta samordna berörda förvaltningar och bolag. Detta sker genom att Trafikkontoret bjuder in till forum där arbetssätt kan utvecklas och gemensamma frågor hanteras. Syftet är att säkerställa en välfungerande samverkan och ett fortsatt effektivt arbete med ledningsinformation även i det nya systemet.

## Ekonomiska konsekvenser

En avveckling av Samlingskartan och övergång till Ledningskollen skulle inte leda till väsentligt förändrade kostnader för Trafikkontoret. Samlingskartans intäkter från beställningsavgifter finansierar idag tjänsten i sin helhet. Den största beställaren är dock staden själv. Vid en avveckling skulle både kostnaderna för tjänsten såväl som dess intäkter att utgå. Hantering av ärenden via Ledningskollen genererar ingen inkomst, men är mindre resurskrävande än Samlingskartan och staden skulle inte längre behöva köpa samlingskartor av sig själv.

För entreprenörer och privatpersoner innebär förslaget minskade kostnader, eftersom det är gratis att beställa underlag via Ledningskollen.

De ledningsägare som har infrastruktur både inom och utanför Stockholms stad har idag både system för Ledningskollen och för att skicka underlag till TRYGGIS. Vid en avveckling av Samlingskartan skulle dessa aktörer enbart behöva upprätthålla system för ärendehantering via Ledningskollen. Detta förväntas leda till minskade kostnader för dessa aktörer.

Det fåtal aktörer som enbart har infrastruktur i staden skulle övergå från nuvarande system till system för Ledningskollen. Detta innebär i de flesta fall att en automatiseringstjänst för att svara på förfrågningar behöver implementeras. Kostnaden för införandet av en sådan tjänst brukar handla om några hundratusen kronor plus en deltidresurs för att kunna svara på förfrågningar som av säkerhetsskäl inte kan automatiseras.

För att sammanställa ledningsinformationen finns olika alternativ. Trafikkontorets bedömning är att projektledarna på kontoret kan göra egna sammanställningar av kartunderlaget. Några förvaltningar och bolag utreder möjligheten att utveckla en tjänst för automatisk sammanställning av ledningsinformation tillsammans med marknaden.

Sammanfattningsvis förväntas den föreslagna förändringen leda till säkrare, effektivare och mer kvalitetssäkrad hantering av ledningsinformation, med bibehållen ekonomisk hållbarhet.

Då handhållande av samlingskartan framgår av trafiknämndens reglemente föreslår trafikkontoret en ändring i reglementet för trafiknämnden.

**Trafikkontorets synpunkter**

Trafikkontoret föreslår att Trafiknämnden godkänner ändringen av reglementet för Trafiknämnden (Dnr KFS: 2024:19) genom att stryka 2 § 12 punkten: "handha samlingskartan", samt att nämnden fattar beslut om att avveckla produkten samlingskartan och ansluta sig till Ledningskollen. Vidare hemställs att Kommunfullmäktige antar den föreslagna reglementsändringen.

**SLUT**